

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ІСАЄВУ М.В.

Шановний Миколо Всісовичу!

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука у Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування в межах предмету відання розглянуто Вашу електронну петицію щодо дострокового припинення повноважень Президента України на вимогу Українського народу шляхом проведення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою, внесення змін до Конституції України та за результатами розгляду повідомляється таке.

Відповідно до положень статті 23¹ Закону України "Про звернення громадян" (далі – Закон) електронна петиція, адресована Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш як 25000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції.

Електронна петиція, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, після завершення строку збору підписів на її підтримку розглядається як звернення громадян відповідно до Закону.

Враховуючи те, що на підтримку Вашої петиції подано 19 підписів за період з 22 грудня 2020 року по 22 березня 2021 року, її розглянуто як звернення громадян.

З приводу порушених питань інформуємо, що Конституцією України передбачена можливість проведення в Україні як всеукраїнських так і місцевих референдумів. Разом з тим, відповідно до пункту 20 частини першої статті 92 Основного Закону України організація і порядок проведення виборів і референдумів визначаються виключно законами України.

Верховною Радою України 26.01.2021 року прийнято проект Закону про народовладдя через всеукраїнський референдум (реєстр. № 3612) в другому читанні та в цілому. Наразі Закон України "Про всеукраїнський референдум" направлено Головою Верховної Ради України на підпис Президенту України.

Так, положеннями вказаного Закону визначено, що предметом всеукраїнського референдуму можуть бути питання: затвердження закону про внесення змін до розділів I, III, XIII Конституції України; загальнодержавного значення; про зміну території України; про втрату чинності законом України або окремими його положеннями. Крім того, Законом встановлено, що не можуть бути предметом всеукраїнського референдуму питання: що суперечать положенням Конституції України, загальновизнаним принципам і нормам міжнародного права, закріпленим насамперед Загальною декларацією прав людини, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, протоколами до неї; що скасовують чи обмежують конституційні права і свободи людини і громадянина та гарантії їх реалізації; спрямовані на ліквідацію незалежності України, порушення державного суверенітету, територіальної цілісності України, створення загрози національній безпеці України, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі; щодо питань податків, бюджету, амністії; віднесені Конституцією України і законами України до відання органів правопорядку, прокуратури чи суду. На всеукраїнський референдум може виноситися одне питання (стаття 3 Закону).

Також, статтею 28 зазначеного вище Закону передбачено, що всеукраїнський референдум за народною ініціативою проголошується Президентом України на вимогу не менш як 3 мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по 100 тисяч підписів у кожній області. На всеукраїнський референдум за народною ініціативою можуть бути винесені питання загальнодержавного значення та питання про втрату чинності законом України або окремими його положеннями.

Звертаємо увагу на те, що положеннями прийнятого Закону не передбачено можливості дострокового припинення повноважень Президента України на вимогу Українського народу шляхом проведення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою.

Водночас повідомляємо, що порушене Вами питання не може бути вирішене лише шляхом внесення змін до законів України. Реалізація запропонованих пропозицій вбачається можливою виключно шляхом внесення відповідних змін до Конституції України.

Стосовно запропонованих Вами змін до Конституції України інформуємо, що розділ XIII Конституції України визначає порядок внесення змін до Конституції України. Так, зокрема, статтею 154 Основного Закону України передбачається, що законопроект про внесення змін до Конституції України може бути поданий до Верховної Ради України Президентом України або не менш як третьою народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України. Законопроект про внесення змін до Конституції України, крім розділу I "Загальні засади", розділу III "Вибори. Референдум" і розділу XIII "Внесення змін до Конституції України", попередньо схвалений більшістю від конституційного складу Верховної Ради України, вважається прийнятим, якщо на наступній черговій сесії Верховної

Ради України за нього проголосувало не менш як дві третини від конституційного складу Верховної Ради України (стаття 155 Конституції України).

При цьому, законопроект про внесення змін до розділу I "Загальні засади", розділу III "Вибори. Референдум" і розділу XIII "Внесення змін до Конституції України" подається до Верховної Ради України Президентом України або не менш як двома третинами від конституційного складу Верховної Ради України і, за умови його прийняття не менш як двома третинами від конституційного складу Верховної Ради України, затверджується всеукраїнським референдумом, який призначається Президентом України. Повторне подання законопроекту про внесення змін до розділів I, III і XIII цієї Конституції з одного й того самого питання можливе лише до Верховної Ради України наступного скликання (стаття 156 Основного Закону України).

Відповідно до частини другої статті 158 Конституції України Верховна Рада України протягом строку своїх повноважень не може двічі змінювати одні й ті самі положення Конституції України.

Беручи до уваги усе наведене вище інформуємо, що зміст Вашого звернення, а також висловлені у ньому пропозиції, доведено до відома народних депутатів України – членів підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії як суб'єктів права законодавчої ініціативи для врахування у законотвірчій роботі.

З повагою

Голова Комітету

А.КЛОЧКО

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Клочко Андрій Андрійович
Сертифікат: 12A1C72050EC68540400000DF510500A8390D00
Дійсний до: 27.08.2021 12:00:10

Апарат Верховної Ради України
№ 04-23/15-2021/117903 від 05.04.2021

457736